

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Технологія вирощування і зберігання картоплі»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, а також другий (магістерський) рівень вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина, набору 2023 року
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	Для студентів усіх спеціальностей Полтавського державного аграрного університету
Статус навчальної дисципліни	Міжфакультетська вибіркова.
Курс, семестр	2 курс, третій семестр
Трудомісткість	Загальна кількість 90 годин Кількість кредитів 3
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, кафедра рослинництва
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> Антонєць Марина Олексіївна, канд. психол. наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 44 (навчальний корпус №1) <i>e-mail:</i> maryna.antonets@pdaa.edu.ua , тел. 0669646761, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/antonec-maryna-oleksiyivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	Отримання знань щодо вирощування і зберігання картоплі як культури світового універсального використання
Компетентності	ЗК2. Здатність виявляти, ставити, вирішувати професійні та життєві проблеми на основі етико естетичних міркувань (мотивів). ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності. ЗК10. Здатність застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності. ЗК13. Здатність розуміти предметну область і професійну діяльність можливостями проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК15. Здатність зберігати навколишнє середовище, забезпечувати та дотримуватися безпечних умов праці.

Результати навчання	<p>13. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації у межах своєї компетенції.</p> <p>18. Демонструвати міждисциплінарний підхід та цілісний світогляд у вирішенні наукових проблем, що передбачає глибоке знання передових методологічних основ фундаментальних та прикладних наук і дає можливість переосмислювати та поглиблювати дану галузь у контексті біосферної парадигми розвитку суспільства.</p>
Методи навчання	<p>словесні методи: лекція, розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж;</p> <p>– наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження;</p> <p>– практичні методи: лабораторні роботи; робота з навчально-методичною літературою (конспектування);</p> <p>– комп'ютерні методи: використання мультимедійних презентацій і комп'ютерних навчальних програм;</p> <p>– методи усного контролю: опитування, бесіда;</p> <p>– методи письмового контролю; контрольна робота, самостійна робота.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Історія впровадження картоплі та її промислове значення</p> <p>Батьківщина культурної картоплі. Природний ареал диких форм. Завезення картоплі в Європу. Впровадження в культуру в Іспанії, Італії, Франції, Німеччині, Англії, Росії, Україні. Болотов, Грачов, Прянишників про картоплю.</p> <p>Споживні властивості бульб. Крохмаль. Прості й складні цукри. Азотисті речовини. Вітаміни.</p> <p>Товарознавчі ознаки бульб. Основні вимоги до якості сировини. Господарське значення картоплі.</p> <p>Тема 2. Біологічні та екологічні особливості культури</p> <p>Ботанічна характеристика картоплі. Її фенологія. Вимоги картоплі до температури, до світла, до вологості. Вимоги картоплі до ґрунту і до елементів живлення.</p> <p>Тема 3. Сортові особливості картоплі</p> <p>Поняття про сорт картоплі. Основні напрями селекції картоплі. Вихідний матеріал.</p> <p>Методи селекції картоплі. Методи оцінки селекційного матеріалу.</p>

Сортові ознаки. Надранні сорти. Ранні сорти. Середньоранні сорти. Середньостиглі сорти. Середньопізні сорти.

Тема 4. Хвороби і шкідники картоплі

Хвороби картоплі: фітофтороз або картопляна гниль, рак картоплі, суха плямистість, жовта плямистість листя або церкоспоров. В'янення: два грибних – трахеомікози, два бактеріальних – трахеобактеріози. Чорна ніжка. Мокра бактеріальна гниль. Парша: звичайна – плоска, опукла, глибока, сітчаста. Парша чорна, пороховата, срібляста, бугорчата. Суха гниль бульб.

Вірусні, віроїдні і мікоплазмові хвороби – смугаста, зморшкувата (стрик), крапчаста мозаїки, скручення листків, стовбур і готика. Некроз бульб.

Фізіологічні захворювання та дефекти бульб: задуха, віспа, відмирання вічок, потемніння судинної системи бульб, заліzysta або іржава плямистість бульб, потемніння м'якуша, дуплистість бульб, розтріскування або сітка на шкірці, підмерзання бульб, механічні пошкодження, опіки, склоподібність бульб

Квіткові паразити – повитиця та єгипетський вовчок.

Колорадський жук. Совка картопляна. Стеблова нематода. Картопляна міль. Капустянка звичайна. Ковалики, дротяники.

Тема 5. Технологія вирощування картоплі

Особливості технології вирощування картоплі для тривалого зберігання: ґрунти, попередники, обробка ґрунту, хімічна меліорація ґрунтів, внесення добрив. Підготовка насіння, терміни садіння, густина садіння, способи і глибина садіння. Догляд за посівами. Збирання. Сортування і транспортування.

Вирощування картоплі на присадибних ділянках: ґрунти, попередники та сівозміни, підготовка бульб до садіння, прогрівання і пророщування. Величина садивних бульб. Садіння картоплі. Підготовка ґрунту та удобрення. Догляд за посівами. Збирання картоплі.

Сучасний стан агроценозу картопляного поля і шляхи регулювання. Ліквідація джерел патогенної інфекції. Дотримання сівозміни і розміщення картоплі на полях. Вирощування стійких сортів. Застосування добрив. Обробіток ґрунту та догляд за посівами. Проведення фітопатологічних прочисток. Хімічні заходи боротьби. Карантинні заходи. Засоби малої механізації.

Тема 6. Технологія зберігання картоплі

Підходи до визначення якості картоплі. Збереженість картоплі залежно від її якості при

	<p>закладанні на тривале зберігання. Оптимальні режими зберігання картоплі.</p> <p>Зберігання картоплі в контейнерах. Зберігання в кагатах. Зберігання картоплі в мілких траншеях. Зберігання картоплі у домашніх умовах.</p> <p>Методи прогнозування збереженості картоплі. Вимоги до якості продовольчої картоплі та їх роль під час зберігання бульб. Визначення результатів зберігання та списання нормованих і ненормованих втрат.</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Конспект статті оцінюється таким чином: 5 балів – змістовний конспект; 3 бали – неповний конспект.</p> <p>Опитування оцінюється за шкалою: 5 балів – повна відповідь; 4 бали – відповідь містить незначні помилки; 3 бали – відповідь містить багато помилок, але елементарні знання продемонстровано.</p> <p>Виконання вправ оцінюється за шкалою: 5 балів – вправа виконана повністю; 4 бали – вправа містить незначні помилки; 3 бали – вправа містить багато помилок.</p> <p>Участь у тренінгу оцінюється у 10 балів.</p> <p>Форма семестрового контролю – залік.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Вивчення навчальної дисципліни передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії створюється дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Самостійна робота включає конспект статті за схемою, що надана у методичних завданнях. Оцінювання відбувається згідно вищезазначених критеріїв. Заохочується участь ЗВО у наукових дослідженнях, виступах на наукових конференціях, неформальній та інформальній освіті. Після вивчення дисципліни проводиться опитування в АСУ для покращення якості освіти.</p> <p>Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем і деканатом. Пропуск більше 20% обсягу курсу передбачає опитування за пропущеними темами після занять.</p> <p>Щодо академічної доброчесності, то конспект наукових статей здобувач захищає в аудиторії перед усіма ЗВО і викладачем. Решта студентів слухає і задає питання. На разі проведення занять на платформах Zoom і Google Meet вимагаються відкриті віконця з боку як викладача, так і студентів.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Основні</p> <p>1. Бойко М.С., Верменко Ю.Я. Прогресивна технологія виробництва картоплі. Київ: Урожай, 1990. 303 с.</p>

2. Бондарчук А.А, Колтунов В.А., Кравченко О.А. та ін. Картопля: вирощування, якість, збереженість. Київ: КИТ, 2009. 232 с.
3. Івченко С.І. Зелений світ. Київ: Веселка, 1986. 102 с.
4. Вітенко В. А., Куценко В. С., Власенко М. Ю. Картопля. Київ: Урожай, 1990. 356 с.
5. Картопля / За ред.. А.А. Бондарчука, М.Я. Молоцького, В.С. Куценка. Біла Церква, 2007. 536 с.
6. Картоплярство: селекція / За ред. А.А. Бондарчука, Т.М.Олійник. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2020. 624 с.
7. Кучко А.А., Власенко М.Ю., Мицько В.М. Фізіологія та біохімія картоплі. Київ: Довіра, 1998. 335с.
8. Мельник С.І., Пашковський А.І., Суліма Л.Т. Прогресивні технології вирощування і зберігання картоплі. Навчальний посібник. Житомир: ПП «Рута», 2014. 216с.
9. Піка М.А., Франчук П.О. Чи все ви знаєте про картоплю?- Київ: Урожай, 1985. 224 с.
10. Теслюк П.С., Молоцький М.Я. Практичні поради картопляру. Київ: Урожай, 1991. 223 с.

Допоміжні

1. Антонєць М.О. Методичні рекомендації для практичних занять з технології вирощування і зберігання картоплі, Полтава: Вид-во ПДАА, 2022.
2. Антонєць М.О. Методичні завдання для самостійної роботи з технології вирощування і зберігання картоплі Полтава: Вид-во ПДАА, 2022.
3. Антонєць М.О. Методичні рекомендації для виконання контрольної роботи ЗВО заочної форми навчання з технології вирощування і зберігання картоплі, Полтава: Вид-во ПДАА, 2022.
4. Антонєць М.О., Антонєць О.А., Особливості викладання навчальної дисципліни «Технологія вирощування і зберігання картоплі». *Актуальні напрямки та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва*: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (25 квітня 2023 року, Полтава). / Редкол.: В.В. Гангур (відп. ред.) та ін. Полтавський державний аграрний університет, 2023. С. 43-45.
5. Кравець В.С. Страви з картоплі. Київ: Час, 1992. 304 с.
6. Купріянова Т.М. Антонєць М.О., Антонєць О.А. Особливості технології вирощування нових сортів картоплі на Поліссі України. *Науковий прогрес та інновації*. 2023. № 2. С.27-33.
7. Кучко А.А., Куценко В.С., Осипчук А.А. та ін. Довідник картопляра Київ: Урожай, 1991. 232с.

	<p>8. Поліщук С.Ф., Іванкін Б.П., Федорець М.П. та інші. Довідник по зберіганню картоплі та овочів. Київ, 1986. 220 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <p>1. Інститут картоплярства НААН України. Офіційний сайт: http://uaan.gov.ua</p> <p>2. Журнал «Пропозиція». Офіційний сайт: http://www.propozitsiya.com</p> <p>3. Журнал «Агроном». Офіційний сайт: http://agronom.com.ua</p> <p>4. Журнал «Агросвіт». Офіційний сайт: http://agrosvit.in.ua</p>
Рік введення	2022